

Ruimte maken voor overvloedig water

Het was begin dit jaar goed raak. Na weken van hevige regens dreigden grote delen van met name Noord-Nederland onder te lopen. Natuurgebieden boden uitkomst. Ze fungeerden als tijdelijke opvang voor het vele water. Natuurmonumenten werkt aan de realisatie van meer van dit soort klimaat-natuurgebieden, zoals in de Velperwaarden.

Bij Arnhem neemt de IJssel afscheid van de Rijn en gaat ze haar eigen weg, die eindigt in het IJsselmeer. Daar maakt Natuurmonumenten samen met enkele boeren een prachtig nieuw uiterwaardenlandschap: de Velperwaarden. Om dit project op weg te helpen, schenkt de Nationale Postcode Loterij twee miljoen euro. Ook de provincie Gelderland en het rijk dragen bij.

RUIMTE VOOR WATER

Nu al lopen de uiterwaarden hier regelmatig onder water, ook afgelopen winter. De Velperwaarden worden zo ingericht dat water in de toekomst langer in het gebied kan blijven. Ook elders in Nederland werkt Natuurmonumenten aan zulke klimaat-natuurgebieden, bijvoorbeeld in de Waddenzee, De Onlanden, Voornes Duin en de Harger- en Pettemerpolder. Door de klimaatverandering krijgt ons land vaker te maken met periodes van hevige neerslag.

Met klimaat-natuurgebieden ontstaat er meer ruimte voor het water. Daarmee kunnen we voorkomen dat water op plekken belandt waar we het liever niet hebben, zoals in dorpen en steden. En bij langdurige droogte blijft er juist langer water beschikbaar.

LEVENSADERS

De klimaat-natuurgebieden zijn ook goed voor planten en dieren die graag in de buurt van water leven. Zo streeft Natuurmonumenten ernaar dat het in de natte delen van de Velperwaarden straks goed toeven is voor bever, otter en zilverreiger. De open, grazige stukken zijn heel geschikt voor weidevogels. In en bij de meidoornhagen voelen das, roodborsttapuit en vlinders zich helemaal thuis. Op de hoger gelegen oeverwal groeien planten als kruisdistel, veldsalie en vogelmelk, en bomen als iep en linde. En als de rivier gaat zwellen, is de wal ook een uitgelezen vluchtplek voor das, haas en ree. Door de ligging van de Velperwaarden fungeert het gebied bovendien als een knooppunt tussen andere natuurgebieden, waaronder de Veluwe. Zo kunnen dieren en planten zich veilig verplaatsen als het steeds warmer wordt.

VERKOELING

De Velperwaarden maken ons land veiliger en natuurlijker. En Arnhemmers krijgen er een prachtig stuk toegankelijk rivierlandschap bij. Vogel- en plantenliefhebbers kunnen er hun hart ophalen. En wie op een hete zomerdag verkoeling zoekt, moet hier in de uiterwaarden van de IJssel zijn.

WATERBUFFERS BIJ NATUURMONUMENTEN

De Onlanden

Het nieuwe klimaat-natuurgebied De Onlanden (bijna 3.000 hectare) werd in januari ingezet om de enorme hoeveelheden regenwater tijdelijk op te vangen. Mede daardoor hield de stad Groningen droge voeten. Natuurmonumenten beheert De Onlanden samen met Staatsbosbeheer en het Groninger Landschap.

Waddenzee

Vroeger was er volop zeegras in de Waddenzee. Vanwege troebel water is dat vrijwel verdwenen. Zeegrasvelden zijn nuttig, want zij houden slib vast en kunnen zo de wadplaten laten groeien, die onze kust dan beschermen tegen de stijgende zeespiegel. Natuurmonumenten werkt mee aan experimenten om zeegrasvelden te herstellen.

Voornes Duin

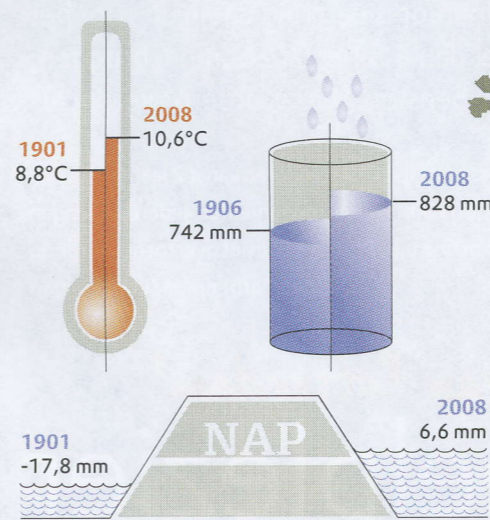
Bij de Kust van Voorne (ZH) lag een zwakke schakel in de kustverdediging. Die is versterkt door twee miljoen kubieke meter zand op te spuiten. Het strand is nu weer lekker breed. In de duinen maakte Natuurmonumenten open plekken, waar het zand nu ongehinderd kan stuiven. Prima omstandigheden voor blauwe zeedistel en zandhagedis.

Vreugderijkerwaard

De Vreugderijkerwaard is een uiterwaard langs de IJssel bij Zwolle (Ov.), waar Natuurmonumenten al sinds 1962 voor zorgt. Tien jaar geleden is in de uiterwaard een nevengeul gegraven. De extra ruimte voor de IJssel voorkomt wateroverlast in Zwolle. Voor de natuur was het een geweldige impuls. De Vreugderijkerwaard is uitgegroeid tot een plek met unieke flora.

De klimaatverandering in cijfers

In 100 jaar tijd is ons land gemiddeld warmer en natter geworden, en de zeespiegel is gestegen.

Op diverse plekken in ons land zijn klimaat-natuurgebieden, ook wel klimaatbuffers genoemd, in de maak. Meer info: nm.nl/waterdossier en klimaatbuffer.nl